

Socioloog tussen ingenieurs

Dick Benschop
is president-directeur Shell
Nederland BV

Dick Benschop

Paul Schnabel is sinds 2001 commissaris bij Shell Nederland BV. Hij is daarmee 'mijn' commissaris. Omgekeerd heeft Paul meerdere president-directeuren van Shell Nederland meegemaakt, zoals hij ook hele generaties van ministers heeft meegemaakt. Dat geeft direct een van de bijzondere kwaliteiten van Paul aan: hij is niet in de diepte en ook niet in de breedte gemakkelijk te verslaan. Hij heeft opvattingen, maar hij lijdt niet aan de 'meninkjescultuur' die Nederland teistert. Zijn opvattingen zijn gebaseerd op analyse, inzichten en ervaringen. Dat hij zijn opvattingen met kennelijk plezier naar voren brengt, draagt alleen maar bij aan het genot dat het geeft om naar hem te luisteren en met hem in gesprek te gaan. Paul heeft een uitstekend geheugen. Regelmatig kan hij herinneren aan iets dat iemand eerder gezegd heeft, of vaker nog aan de redenering of beschouwing die eraan voorafging.

De socioloog Schnabel is op mij, in de context van Shell, altijd overgekomen als een cultureel antropoloog: op zoek naar de kenmerken van de Shell-mens en de Shell-habitat. Als participierend onderzoeker is hij zeer nieuwsgierig naar de werking van dit ecosysteem. Uiteraard steekt hij zijn verwondering, die regelmatig optreedt, niet onder stoelen of banken. Ingenieurs denken doorgaans net iets anders dan sociaal-wetenschappers. Ik denk wel dat hij zich herkent in de analytische diepgang en intellectuele interesse die Shell eigen is.

Shell heeft zeer geprofiteerd van zijn betrokkenheid en bijdragen. Pauls vermogen om ontwikkelingen binnen Shell in een maatschappelijke context te plaatsen, is zeer waardevol. Een voorbeeld daarvan is de discussie over het pensioenstelsel die het laatste jaar ook bij Shell heeft gewoed. Pauls nuchtere kijk op verschuivende verwachtingen en een nieuwe risicoverdeling gaf perspectief aan een discussie die al te gemakkelijk alleen maar in termen van meer en minder wordt gevoerd.

Ik ben altijd getroffen door de rust en het gemak waarmee Paul de verschillende rollen en sferen in zijn leven aan elkaar heeft verbonden. Op een natuurlijke wijze vloeien de wetenschapper, onderzoeker, adviseur, opinieleider, waarnemer en commissaris in elkaar over. Nooit zul je hem horen zeggen dat hij nu even een andere pet opzet. Hij is gewoon Paul Schnabel en baseert zich op wat hij heeft ontdekt.

Wat nog ontbreekt in bovenstaand rijtje is minister. Dat heeft Paul natuurlijk zelf al een keer opgemerkt. Ik ben benieuwd, nieuwsgierig zelfs. En de waarde van nieuwsgierigheid, die heb ik van Paul geleerd.